

Information om sänkning av kommunala och landstingspensioner 2018

Under 2018 får många som varit anställda inom kommun eller landsting en sänkning av sin tjänstepension. De omfattades av det gamla pensionsavtalet PA-KL som gällde fram till den sista december 1997. Det drabbar främst individer födda 1937 och tidigare, men kan även slå mot de födda mellan 1938 och 1953.

Tjänstepension enligt äldre avtal samordnades med allmän pension för att individen skulle ha en garanterad total pensionsnivå. Syftet var således gott. Det kallades för bruttopension där ingår både den allmänna pensionen och tjänstepensionen. Total pensionen räknas fram och sedan dras den allmänna pensionen av från denna. Den del som blir kvar betalas ut som tjänstepension.

Fram till 2002 räknades både tjänstepensionen och den allmänna pensionen om med prisbasbeloppet och relationen mellan de två olika pensionerna förändrades inte. År 2003 började den allmänna pensionen istället räknas om med inkomstutvecklingen. Konsekvensen blev att den allmänna pensionen ökade i högre takt än tjänstepensionen och risken var att tjänstepensionen skulle komma att minska kraftigt.

De centrala parterna träffade därför en överenskommelse för att få en lösning på problemet. Lösningen var att beräkna ett så kallat frilagt belopp och undanta detta från samordning. Bestämmelsen om detta frilagda belopp tillämpas de år uppräknings av allmän pension varit större än prisutvecklingen i samhället. Så de år som ett frilagt belopp uppstår får pensionärerna ett något högre belopp än vad de ursprungliga kollektivavtalen utlovat.

Så har också skett de flesta år utom då den så kallade ”bromsen” i det allmänna systemet slagit till och då prisbasbeloppet sjunkit (2010, 2011 och 2014).

För 2018 är uppfylls inte förutsättningarna för att få frilagda belopp då prisutvecklingen varit högre än uppräknings av allmän pension. Det innebär att inget frilagt belopp undantas från samordningen med allmän pension vilket gör att tjänstepensionen sänks.

Det är många som drabbas, troligtvis över 100 000. Av de siffror vi lyckats få fram har ungefär 65 % fått en sänkning som är under 600 kr/mån. Effekten är individuell beroende på bland annat ålder och inkomstnivå. För inkomster över en viss nivå finns inte intjänande i allmän pension och tjänstepensionen för dessa inkomstdelar berörs därför inte. Om individen insjuknat med sjukbidrag/förtidspension/arbetskadeföränta före 1998 finns även andra garantiregler som kan mildra effekten. Bruttospensioner finns även som efterlevandepension och politikerpension från denna tid.

Vid en sänkt total pension kan individen vara berättigad till bostadstillägg eller ett höjt sådant eller viss del garantipension. Vänd dig till Pensionsmyndigheten om du har frågor kring detta.

Vi tar väldigt allvarligt på det som hänt och har tagit upp frågan med SKL för att diskutera hur vi kan hantera det som uppstått 2018 och hur vi kan göra framöver. Frågan är väldigt komplex och det finns inte en enkel lösning att föreslå. Vi vet ännu inte hur SKL ställer sig till att göra ytterligare förändringar i detta system. Men självklart kommer vi att ta att trycka på i frågan och försöka få till en förändring. När Vårdförbundet har mer information om hur diskussionerna gå kommer vi att lägga ut ny information på webben.

Vill du veta mer kontakta Vårdförbundet Direkt: 0771-420 420.